

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/271/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616207772
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6616207772.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanej Q. O., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom I. N. XX, XXX XX J., o zaplatenie 1 176,- Eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 7C/158/2016 - 59 zo dňa 05. 04. 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. 1. Okresný súd Lučenec ako súd prvej inštancie (ďalej aj „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 05. 04. 2017 žalobu žalobcu o zaplatenie 1.176,- Eur s príslušenstvom zamietol (prvý výrok). Zároveň rozhodol, že žalovaná má právo na plnú náhradu trov konania (druhý výrok).

1. 2. V úvode odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny vo výške 1 176, Eur s úrokom z omeškanie 5% ročne zo sumy 1 100,- Eur od 01. 01. 2011 až do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 22. 07. 2010 úver vo výške 600,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 576,- Eur, spolu vo výške 1 176,- Eur v 10 mesačných splátkach po 98,- Eur počnúc dňom 17. 08. 2010. Žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušila dojednania predmetnej Zmluvy o úvere, stratila výhodu splátok a dňa 01. 01. 2011 sa stal dlh splatným. Keďže žalovaná neuhradila ani jednu splátku, na žalovanú podal trestné oznámenie. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 22T/174/2011-85 zo dňa 22. 09. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22. 09. 2011, bola žalovaná uznaná vinnou zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku ho súd odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konania.

1. 3. V ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančný súd poukázal na vyjadrenie žalovanej a na vykonané dokazovanie, a po uvedení zákonných znení ustanovení § 2 ods. 2 písm. a), § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len OBZ), § 52 ods. 1až 4, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, 2 a § 106 ods. 1a 2 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník účinný k 22.07.2010 (ďalej len „OZ“), a ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZOS“) konštatoval: „Súd na základe zisteného skutkového stavu za aplikácie vyššie uvedených právnych predpisov mal za to, že žaloba nie je dôvodná. V konaní súd mal preukázané, že žalobca je právnická osoba podnikateľ podľa § 2 ods. 2 písm. a) OBZ zapísaná v obchodnom registri, ktorej predmetom činnosti je aj poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov a poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Žalovaná je fyzická osoba a v čase uzavretia zmluvy nebola podnikateľom. Žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovanou Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX dňa 22. 07. 2010. Táto zmluva je zmluvou úverovou podľa § 497 OBZ a nasl. Zároveň ide o zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 a nasl. OZ, nakoľko zmluva bola uzatvorená medzi žalobcom ako dodávateľom podľa § 52 ods. 3 OZ a žalovanou ako spotrebiteľom podľa § 52 ods. 4 OZ. Súd je v zmysle § 5b ZOS povinný prihliadať na oslabenie nároku. Uvedené ustanovenie § 5b ZOS ukladá súdu prihliadať na premlčanie aj bez vznesenia námietky

premlčania, preto nie je potrebné, aby žalovaná ako dlžník v súlade s § 100 ods. 1 OZ vznesla námietku premlčania.“ Ďalej prvoinštančný súd v tejto súvislosti uviedol: „Súd s poukazom na § 54 ods. 1, 2 OZ aplikoval občianskoprávnu úpravu premlčania, nakoľko je pre žalovanú ako spotrebiteľa výhodnejšia. Keďže v uvedenom prípade bola žaloba podaná dňa 14. 06. 2016 a súd zistil, že žalobca sa doručením rozsudku č. k. 22T/174/2011-85 dňa 27.11.2011 preukázateľne dozvedel, že za škodu zodpovedá žalovaná (t. j. kto za škodu zodpovedá) a že mu vznikla škoda vo výške 1 176,- Eur (t. j. aká škoda mu vznikla), sú tak naplnené predpoklady stanovené v hypotéze § 106 ods. 1 OZ. Z uvedeného dôvodu je nárok žalobcu premlčaný v tzv. subjektívnej 2 ročnej lehote dňom 27. 11. 2013. Žaloba bola podaná až po uplynutí premlčacej lehoty, preto súd nemohol nároku žalobcu vyhovieť a žalobu zamietol pri aplikácii § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. Z dôvodu, že súd zistil, že v rámci spotrebiteľského práva bola uplatnená premlčaná pohľadávka, súd sa už nezaoberal dôvodmi žaloby (R 29/1983) a ďalšou kontrolou spotrebiteľského práva.“

1. 4. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie aplikáciou ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. 1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2. 2. Odvolanie po právnej stránke odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

2. 3. V rámci uvedenia konkrétnych dôvodov odvolania namietal, že žalovaná nemá v zmysle predmetnej úverovej zmluvy postavenie spotrebiteľa, pretože úver jej bol poskytnutý podľa ustanovenia § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka a preto v tomto prípade je vylúčená aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka.

2. 4. Ďalej žalobca v odvolaní namietal záver prvoinštančného súdu, že uplatňovaný nárok je premlčaný. V tejto súvislosti poukázal na predmetné rozhodnutie vydané v trestnom konaní, ktorým bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22. 09. 2011, a na ustanovenie § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, právo na náhradu škody sa premlčuje za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Z obsahu žaloby (a jej príloh) je zrejmé, že žalobca sa žalobou doručenou prvoinštančnému súdu dňa 14. 06. 2016 domáhal voči žalovanej zaplata istiny vo výške 1.176, Eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej žalovanou prečinom úverového podvodu. V žalobe jednoznačne poukázal na rozsudok vydaný v trestnom konaní Okresným súdom Lučenec č. k. 22T/174/2011-85 zo dňa 22. 09. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22. 09. 2011. Týmto rozsudkom (ktorého kópiu žalobca pripojil k žalobe) bola žalovaná uznaná za vinnú z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustila v súvislosti s uzatvorením predmetnej (v žalobe presne konkretizovanej a špecifikovanej) Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 22. 07. 2010. Z uvedeného trestného rozsudku je taktiež nesporné, že žalobca (v uvedenom trestnom konaní - poškodený) bol podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Z toho je absolútne zrejmé, že žalobca sa v tomto spore domáhal zaplata istiny z titulu náhrady škody, ktorá mu bola spôsobená v dôsledku súdom konštatovanej trestnej činnosti žalovanej. Inak povedané, ide o nárok uplatnený z titulu zodpovednosti za škodu, a nie z titulu plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy.

6. Ak za tohto stavu prvoinštančný súd na tento spor aplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť

alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával“, teda ustanovenie, ktoré upravuje postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch vyplývajúcich priamo zo spotrebiteľských zmlúv a ktoré pri týchto nárokoch ukladá súdu povinnosť prihliadať na premlčanie ex offo, aj bez námietky strany sporu, postupoval vecne nesprávne.

7. Keďže v prejednávanej spore (vzhľadom na vyššie uvedené) nie je možné ex offo aplikovať vyššie uvedené ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, a jednoznačne absentuje vznesenie námietky premlčania zo strany žalovanej podľa § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka (na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka), prvoinštančný súd nebol oprávnený riešiť otázku premlčania uplatňovaného nároku. Ak tak urobil, nepostupoval správne, pretože na rozhodnutie aplikoval právnu normu, ktorá sa na daný prípad nevzťahuje, teda inak povedané, vec posúdil právne nesprávne.

8. Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že aplikácia príslušných noriem spotrebiteľského práva je v tomto prípade možná len pri ustálení výšky škody, kedy pri riešení tejto otázky predmetnú zmluvu o úvere podriadi prieskumu podľa v dobe uzavretia zmluvy platnej a účinnej právnej úpravy spotrebiteľských úverov.

9. Z uvedených dôvodov odvolaciu súdu neostala iná možnosť, ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na jeho zmenu (§ 388 CSP).

10. Úlohou prvoinštančného súdu bude opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu na náhradu škody. Otázkou premlčania sa bude zaoberať len v prípade, ak žalovaná vznesie námietku premlčania uplatňovaného nároku, pričom v takom prípade bude tento aspekt posudzovať podľa § 106 Občianskeho zákonníka.

11. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

12. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).